

Stockholms Stadshus AB
jennie.landegren@stockholm.se
105 35 Stockholm

Remiss angående Avgivning av bisfenol A (BPA) vid renovering av dricksvattenrör, dnr 001-1277/2014

Som svar på rubricerade remiss får Stockholmshem lämna följande svar.

Remissen

Regeringen har gett Kemikalieinspektionen, Boverket och Livsmedelsverket i uppdrag att genomföra en kartläggning av avgivande av Bisfenol A (BPA) vid renovering av dricksvattenrör. Bisfenol A är allergiframkallande och innehåller hormonstörande ämnen för vattenlevande organismer.

Relining är en metod för renovering av rör där ett nytt rör gjuts på insidan av ett gammalt. Fram till 2011 användes epoxi, ett material som kan innehålla och avge BPA, vid relining av tappvattenrör (kall- och varmvattenrör i byggnader). Ungefär 3000 lägenheter i Sverige har tappvattenrör relinade med epoxi. Analyser av vatten från några av dessa lägenheter påvisade BPA både i dricks- och varmvatten. Utredningen visar att det främst är ett av de epoximaterial som har använts vid relining, tvåkomponentsepoxi, som ger upphov till BPA i tappvatten.

En riskbedömning baserad på de halter som har uppmätts i dricksvatten (tappkallvatten) visar inte på någon risk för människors hälsa.

Inga aktörer på den svenska marknaden använder idag epoxibaserade material. Det finns dock inget förbud för att använda epoxibaserade material vid relining av tappvattenrör.

För att förebygga avgivande av BPA till tappvatten från nya renoveringar av tappvattenrör föreslår Kemikalieinspektionen, Boverket och Livsmedelsverket att ett nationellt förbud mot användning av

Stockholmshem

tvåkomponentsepoxi i relining av tappvattenrör införs i förordningen (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter.

Stockholmshems synpunkter

Stockholmshem använder inte och har heller inte använt relining som metod för att förlänga livslängden på sina rörinstallationer för dricksvatten. I stället har traditionella byten av stammar genomförts vid alla ombyggnader. Relining av avloppssystem har i undantagsfall förekommit vid rördragningar i anslutning till skyddsrum och där kostnaderna för ett traditionellt byte, på grund av stora ingrepp i fastighetens konstruktion, bedömts oförsvarliga och att skyddsrummet riskerat att dömas ut.

För att bara utföra hållbara åtgärder i sina fastigheter använder sig Stockholmshem av Byggvarubedömningen vid exempelvis ombyggnad. I Byggvarubedömningen är Bisfenol A rödmarkerat vilket innebär att produkter som innehåller detta ämne inte får användas om det finns andra produkter som är mindre farliga.

För att ytterligare minimera riskerna med farliga kemikalier i miljön har Stockholms stad inrättat en enhet på Miljöförvaltningen, Kemikaliecentrum. Centrat arbetar med kemikaliekrav vid upphandlingar, val av byggmaterial, säker hantering av kemiska produkter, information till konsumenter och företag samt fortbildning av stadens personal om hur de kan bidra till visionen om ett Giftfritt Stockholm 2030.

Eftersom det idag finns andra produkter att tillgå för relining som inte innehåller Bisfenol A anser Stockholmshem att föreslaget förbud är rimligt.

Med vänlig hälsning

AKTIEBOLAGET STOCKHOLMSHEM

Mikael Källqvist
Tf VD